

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 019581 20 Кж 12
Бања Лука, 05.02.2020. године

Врховни суд Републике Српске у Посебном вијећу за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, др Вељка Икановића и Весне Антонић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптужених С.В. и А.Б., због кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 2. у стицају са кривичним дјелом недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. и кривичним дјелом изазивања опште опасности из члана 402. став 1. у вези са чланом 23. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама њихових бранилаца и оптуженог А.Б. изјављеним на рјешење Окружног суда у Бањој Луци – Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 019581 18 К 2 од 13.9.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 05.02.2020. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Одбијају се, као неосноване, жалбе оптуженог А.Б., његовог браниоца и браниоца оптуженог С.В. изјављене на рјешење Окружног суда у Бањој Луци – Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 019581 18 К 2 од 13.9.2019. године.

О б р а з л о ж е њ е

Рјешењем Окружног суда у Бањој Луци – Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 019581 18 К 2 од 13.9.2019. године, након изрицања пресуде због кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 2. у стицају са кривичним дјелом недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. и кривичним дјелом изазивања опште опасности из члана 402. став 1. у вези са чланом 23. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), којом су осуђени оптужени С.В. на јединствену казну затвора у трајању од 19 (деветнаест) година, а оптужени А.Б. на јединствену казну затвора у трајању од 18 (осамнаест) година, продужен им је притвор из разлога прописаних у члану 197. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС).

Против овог рјешења благовремено су изјавили жалбе оптужени А.Б. и браниоци оптужених.

Оптужени А.Б. рјешење побија због „повреда права на слободу и сигурност гарантованих Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода“, повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се притвор укине и он пусти на слободу или да се побијано рјешење укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Бранилац овог оптуженог М.Д., адвокат из Т., рјешење побија због битних повреда одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се жалба уважи, побијано рјешење укине и предмет врати на поновно одлучивање или да се рјешење преиначи и оптужени пусти на слободу уз мјере забране.

Бранилац оптуженог С.В., адвокат М.Х.К. из С., рјешење побија без навођења основа побијања, са приједлогом да се жалба уважи, побијано рјешење преиначи и оптужени пусти на слободу уз изрицање мјера забране или да се побијано рјешење укине и врати на поновну одлуку.

Пошто је испитао побијано рјешење у вези са жалбеним приговорима овај суд је одбио поднесене жалбе као неосноване.

Другостепено рјешења овог суда укинута је одлуком Уставном суду БиХ (у даљем тексту: Уставни суд) којом је усвојена апелација апеланта А. Б. (према стању списка очигледно се ради о оптуженом А.Б. иако се то у Одлуци Уставног суда изричито не наводи), кога заступа М.Д., адвокат из Т. и наложено овом суду да по хитном поступку, а најкасније у року од три дана, донесе нову одлуку.

Сходно одлуци Уставног суда, цијенећи примједбе и сугестије које су у њој изнесене али и уважавајући схватање садржано у одлуци тог суда број АП-6559/18, овај суд је испитао побијано рјешење у вези са жалбеним приговорима и одлучио као у изреци из слjedeћих разлога:

Жалба браниоца оптуженог А.Б. спори постојање основане сумње, очигледно схватајући да је то општи услов за продужење притвора послје изрицања првостепене пресуде. Овакво закључивање жалбе је погрешно јер се изрицањем осуђујуће првостепене пресуде са извјесношћу, као вишим степеном од основане сумње, утврђује да су оптужени починили кривична дјела за која су оглашени кривим. Зато законодавац у члану 203. став 1. ЗКП РС прописује да суд кад изрекне такву пресуду на казну затвора утврђује само постојање разлога из члана 197. став 1. тачке а), в) и г) закона и ако нађе да они постоји притвор оптуженом продужава. Тако је првостепени суд и поступио па се приговор који жалба истиче не може сматрати основаним. Овакво поступање првостепеног суда и оцјена жалбеног приговора од стране овог суда кореспондира и са схватањем које је о томе изнесено и у одлуци Уставног суда о појму „осуђујуће пресуде“ које је иначе преузето из пресуде Европског суда цитираној у тој одлуци.

Што се тиче постојања ванредних околности због којих би пуштање оптужених на слободу резултирало стварном пријетњом нарушавању јавног

реда првостепени суд је ово питање правилно разријешио. Полазећи од тежине кривичног дјела и запријеђене казне, као објективног услова, правилно је утврдио све околности под којима је то дјело извршено и начин како је извршено, а које му дају карактеристике посебне тежине, укључујући ту и последице које су њим проузроковане. Све то суд цијени у вријеме доношења одлуке о продужењу притвора, тако што правилно закључује да због ове тежине, начина извршења, упорности у извршењу и последица, а имајући у виду и чињеницу да су дјела извршена на подручју И.С. и С., гдје живи породица и родбина оштећеног, постоји стварна пријетња нарушавању јавног реда ако оптуженим притвор не би био продужен. Доказ за то су и ноторне чињенице да су И.С. и С. у Ф БиХ, у коме су извршена кривична дјела, просторно повезани градови, који чине једну урбану цјелину, један град у два ентитета, да су мјеста извршења радњи такође релативно близу једно другог, да у згради која је оштећена експлозијом и паљевином живе исти станари као и раније, а породица оптуженог и рођаци у близини обије локације на којима су предузете радње извршења, на основу чега се поуздано може закључити да се ради о средини која би појављивањем оптужених на слободи била узнемирана њиховом појавом послје изречене неправноснажне осуде на дугогодишње затворске казне због тога што су починили ова тешка кривична дјела и сасвим извјесно је очекивати предузимање реалних радњи које представљају реакцију на то, а које би у цјелини довеле до нарушавања јавног реда. То су сродници и становници града у два ентитета, урбане саобраћајно комуникацијски и личним свакодневним сусретима и пословима повезане средине, који знају шта се у њиховој улици или улицама дешава и ко се ту појављује и да ли се осјећају безбједно и заштићено. Ово су ти докази, које првостепени суд цијени и довољно детаљно излаже, који појединачно и у својој свеукупности имају карактер ванредних околности и указују на стварну пријетњу јавном реду јер, како то правилно првостепени суд закључује, нико са сигурношћу и не може утврдити да ће до тог нарушавања заиста и доћи.

Према томе, основано побијано рјешење закључује да су све то ванредне околности које указују да постоји опасност од нарушавања јавног реда, што је основ за продужење притвора из члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Због тога залагање жалби за примјену мјера забране код оваквог стања ствари и постојећег основа за продужење притвора није основано. Када првостепени суд утврди да је одређивање притвора или његово продужење према оптуженом једина мјера којом се може постићи сврха обезбјеђења присуства и несметаног вођења кривичног поступка и о томе да разлоге, он није дужан посебно образлагати зашто није примијенио неку од блажих мјера. Ово из разлога јер је обавеза суда да цијени све доказе и околности код избора одговарајуће мјере и када се определијели за ту мјеру да о избору и неопходности те мјере и њеној ефикасности или нужности и да разлоге у својој одлуци. Очигледно да Уставни суд превиђа како је у том смислу овај суд дао одговор на жалбу која такав приговор упућује првостепеном рјешењу.

О свему томе побијано рјешење је дало јасне и разумљиве разлоге, које прихвата и овај суд и на њих упућује жалиоце, а одлучне чињенице су правилно и потпуно утврђене, због чега ни приговор жалби о одсуству разлога и

почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању нису основани.

С обзиром на наведено ваљало је примјеном члана 337. став 3. ЗКП РС жалбе бранилаца и оптуженог одбити као неосноване.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић